

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

سیمای حضرت

سیدالمرسلین
(س)

عظمت حقیقی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیمای حضرت خدیجه سلام الله علیها

نویسنده:

عطیه تحقیقی

ناشر چاپی:

سایت تخصصی حضرت خدیجه (س)

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	..... فهرست
۶	..... سیمای حضرت خدیجه سلام الله علیها
۶	..... مشخصات کتاب
۶	..... فصل اول : خدیجه سلام الله علیها
۶	..... الف: شناسنامه خدیجه
۶	..... ب: ازدواج خدیجه
۶	..... ج : القاب خدیجه قبل از اسلام
۷	..... فصل دوم : فضایل خدیجه سلام الله علیها در قرآن و روایات
۷	..... الف: ایمان و فداکاری خدیجه
۷	..... ب: خدیجه سلام الله علیها در قرآن
۸	..... ج: خدیجه سلام الله علیها در روایات
۸	..... د: خدیجه همسر رسول خدا در دنیا و آخرت
۸	..... هـ: خدیجه در آئینه معراج پیامبر
۹	..... و: آوردن کفن از سوی خدای برای خدیجه
۹	..... پی نوشت
۱۰	..... درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

سیمای حضرت خدیجه سلام الله علیها

مشخصات کتاب

نویسنده: عطیه تحقیقی

ناشر: سایت تخصصی حضرت خدیجه (س)

فصل اول: خدیجه سلام الله علیها

الف: شناسنامه خدیجه

حضرت خدیجه پانزده سال قبل از عام الفیل و شصت و هشت سال قبل از هجرت نبوی در شهر مکه دیده به جهان گشود و پس از شصت و پنج سال زندگی با شرافت و فضیلت سرانجام در تاریخ دهم رمضان سال دهم بعثت و سه سال قبل از هجرت رسول خدا به مدینه به لقاء الله پیوست.

نام او خدیجه، و کنیه اش «ام هند» نام پدرش «خویند ابن اسد» و نام مادرش «فاطمه دختر زائده بن الاصم» می باشد. ۱. پدر و مادر خدیجه با چند واسطه به «لوی بن غالب» می رسد که جدّ اعلای پیامبر خداست و مادر مادر خدیجه «هاله» دختر عبدمناف از اجداد پیامبر اسلام است. بنابراین خدیجه هم از طرف پدر و هم از سوی مادرش با پیامبر اسلام هم نسب می باشد. ۲.

ب: ازدواج خدیجه

خدیجه به وسیله قرابت فامیلی با رسول خدا (صلی الله علیه و اله و سلم) از یک طرف و ملاحظه اخلاق حمیده او در بازرگانی از طرف دیگر، و شنیدن اخبار رسالت از علمای یهود و نصاری از سوی سوم، عاشق دلباخته معنوی پیامبر بود و گاهی در این راه گریه می کرد! و در شب هایی خواب به چشم او فرو نمی رفت. ولذا مشکل خود را با پسر عمویش که عالم برجسته نصارا بود در میان گذاشت، او دعایی نوشت، و خدیجه آن را زیر بالشش گذاشت و شبانه در عالم خواب پیامبر را دید، و آینده برایش روشن شد، و چون چشم برگشود دیگر به خواب نرفت و سرانجام کنیزش نفیسه دختر و به قولی خواهرش را به سراغ پیامبر فرستاد و رسماً در خواست ازدواج کرد. ۳.

خدیجه با تلاش پیگیر و تمهید مقدمات عاقلانه، به ویژه با تدبیر پسر عمویش، ورقه بن نوفل، سرانجام به مقصود خود رسید، و فرزندان هاشم را که ستارگان حجاز بودند به خانه خود جذب کرد، آنان در حالی که رسول خدا را با تمام عزت و احترام در میان گرفته بودند، برای اجرای عقد به حضور خدیجه رسیدند، و خطبه عقد با یک برنامه جالب اجرا شد و پس از مراسم، یادگار عبدالله در کنار عمویش ابوطالب عازم خانه پیشین گشت، ولی خدیجه همراه با مهر و محبت ویژه دامن محمد را گرفت و گفت «سیدی! الی بیتک فبیتی بیتک و أنا جاریتک! ای مولایم! بیا به خانه خودت، خانه من خانه تو است، و من نیز کنیز تو هستم.» ۴ خدیجه به این طریق زندگی مشترک خود را با آن حضرت شروع کرد.

ج: القاب خدیجه قبل از اسلام

القاب خدیجه (سلام الله علیها) قبل از اسلام بسیار بوده است که کتابهای بسیاری در مورد آن سخن رانده اند و از جمله القاب عبارتند از:

۱. حضرت خدیجه (سلام الله علیها) قبل از ولادت، در کتاب آسمانی انجیل که بر حضرت عیسی نازل شد به عنوان - بانوی مبارکه و همدم مریم در بهشت « یاد شده است، در آنجا که در توصیف پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) خطاب به عیسی چنین آمده: (نسله من مبارکه، و هی مونس أمک فی الجنة) ۵ نسل او از مبارکه (بانوی پربرکت) است که همدم مادرت مریم در بهشت می باشد «

۲. در عصر جاهلیت که وجود زن پاکدامن بسیار کم بود، و بسیاری از زنان به انحراف های عصر جاهلی آلوده بودند، حضرت خدیجه به خاطر قداست و پاکی در همه ابعاد، به عنوان «طاهره» [پاک سرشت و پاک روش] خوانده می شد.

۳. و نیز شخصیت خدیجه در همان عصر آن چنان چشمگیر و مورد احترام خاص و عام بود که او را با عنوان «سیده نسوان» [سرور زنان] می خواندند. ۶

فصل دوم: فضایل خدیجه سلام الله علیها در قرآن و روایات

الف: ایمان و فداکاری خدیجه

خدیجه زنی با فضیلت و دارای کمالات علمی و معنوی بود، و در اثر معاشرت با پسر عمویش که عالمی دانا و دانشمند بود و به رسالت پیامبر خدا در آینده ایمان داشت. می دانست که رسول خدا به پیامبری خواهد رسید.

خدیجه از علمای دیگر یهود و نصارا نیز سخنانی در تأیید نبوت پیامبر شنیده بود، و از همه مهم تر در سفر بازرگانی آن حضرت به سرزمین شام از طریق غلامش «میسره» که همراه کاروان بود، اطلاعات زیادی از کرامات و معجزات آن بزرگوار شنیده و بر عشق و ایمانش افزوده بود. لذا با ورقه بن نوفل رازدل گشود و خواهان وصلت با پیامبر شد.

همه اینها حاکی از ایمان خدیجه به رسالت پیامبر بود که سالها قبل از بعثت آن حضرت اتفاق افتاده، لذا پس از مبعوث شدن به رسالت الهی نخستین شخصی که به وی ایمان آورد خدیجه بود. ۷

امیر مؤمنان در «خطبه قاصعه» می فرمایند: روزی که رسول خدا به پیامبری رسید، نور اسلام به هیچ خانه ای وارد نشد جز به خانه پیامبر و خدیجه که من سومین نفر آنان بودم که نور وحی و رسالت را می دیدم و عطر نبوت را استشمام می کردم. ۸

خدیجه از نظر ایمان و عقیده به جایی رسیده بود که خدا و پیامبر و ملائکه او را دوست داشتند، و بر ایمان او مباحثات می کردند، و او را افضل زنان پیامبر و جزء برترین زنان عالم و جهان معرفی می نمودند!

خدیجه زنی است که پیامبر خدا در حق او می گوید: ای خدیجه! خداوند متعال هر روز به وجود تو چندین بار به ملائکه اش مباحثات می کند. ۹

آری! خدیجه زنی بود که در اثر ایمان و فداکاری به جایی رسید که خداوند به او سلام رساند. اونه تنها این همه ناملازمات را تحمل کرد، بلکه تمام تلخی های سیاسی و اجتماعی آن روز را که قلب نازنین پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) را مجروح می ساخت ترمیم نمود، و وی رادر ادامه سیرالهی اش یاری داد، و مایه آرامش شوهر گشت!

ب: خدیجه سلام الله علیها در قرآن

حضرت خدیجه نخستین ام المؤمنین است که در قرآن مجید به عنوان یکی از زنان پیامبر مورد توجه است، و به طور شخصی نیز در سوره «ضحی» آیه هشتم به نام و اوصاف او اشاره گردیده است. قبلا خاطر نشان گردید که حضرت خدیجه قبل از ازدواج با پیامبر ثروتمند ترین شخص جزیره العرب بود، و حدود هشتاد هزار شتر داشت و کاروانهای تجارتهی او شب و روز در طائف و یمن و شام

ومصر وسایر بلاد در حرکت بودند، برده های بسیار داشت، که به تجارت اشتغال داشتند.

حضرت خدیجه پس از ازدواج با پیامبر همه اموالش را قبل از اسلام وبعد از آن، در اختیار پیامبر گذاشت، تا آن حضرت هرگونه که خواست آن اموال را در راه خدا به مصرف برساند، به گونه ای که پیامبر که فقیر بود بی نیاز شد، و خداوند در مقام بیان نعمتهای خود به پیامبر اکرم از جمله می فرماید: ۱۰

«و وجدك عائلاً فأغنی؛ خداوند تو را فقیر یافت و بی نیاز نمود» ۱۱

این که نام وی در آدرس مذکور در قرآن مجید مورد عنایت قرار گرفته، در تفسیرهای عامه و خاصه و در روایات اهل بیت آمده است، و تصریح کرده اند که مراد از «بی نیاز ساختن پیامبر» مال و بخشش خدیجه بود که همه را در طبق اخلاص گذاشته و برای پیشرفت دین مبین اسلام در اختیار پیامبر قرار داد. ۱۲

ج: خدیجه سلام الله علیها در روایات

در روایت اسلامی از طریق شیعه و اهل تسنن نقل شده، از زبان پیامبر و امامان معصوم در شأن و مقام ارجمنند ام المؤمنین حضرت خدیجه کبری (سلام الله علیها) سخن فراوان با تعبیرات گوناگون به میان آمده است.

در اینجا نظر شما را به نمونه هایی از آن گفتار جلب می کنم.

۱. پیامبر (صلی الله علیه و آله) فرمود: جبرئیل نزد من آمد و گفت: ای رسول خدا! این خدیجه است، هرگاه نزد تو آمد، بر او از سوی پروردگارش و از طرف من، سلام برسان: «وبشرها بیت فی الجنة من قصب لاصخب ولا نصب»

«و او را به خانه ای از یک قطعه (از زبرجد) در بهشت که در آن رنج و نا آرامی نیست، مژده بده» ۱۳

۲. پیامبر اکرم در تفسیر (آیه ۲۷ مطففین) «عیناً یشرّب بها المقربون؛ همان چشمه بهشتی که مقربان از آن می نوشند»

فرمود: «المقربون السابقون؛ رسول الله، و علی بن ابیطالب و الائمه، و فاطمه بنت محمد؛»

«از مردان بسیاری به حد کمال رسیدند، و از زنان به درجه آخر کمال نرسیدند مگر چهار زن که عبارتند از: آسیه، مریم، خدیجه،

فاطمه» ۱۴

۳. امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمود: «سادات نساء العالمین اربع: خدیجه بنت خویلد و فاطمه بنت محمد و آسیه بنت مزاحم و مریم بنت عمران؛» «سرور بانوان دو جهان چهار بانو است که عبارتند از: خدیجه، فاطمه، آسیه و مریم» ۱۵

پیام این روایات این است که به رازهای عظمت مقام این بانوی ارجمنند پی ببریم، و شایستگی های او را بشناسیم، و از او در مسیر تکامل به عنوان برترین الگو، پیروی کنیم.

د: خدیجه همسر رسول خدا در دنیا و آخرت

پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: «اشتاقت الجنة إلى أربع من النساء: مریم بنت عمران و آسیه بنت مزاحم زوجة فرعون و هی

زوجة النبی، فی الجنة» «و خدیجه بنت خویلد زوجة النبی فی الدنيا و الآخرة و فاطمه بنت محمد» ۱۶

بهشت مشتاق چهار زن است: ۱- مریم دختر عمران ۲- آسیه دختر مزاحم - همسر فرعون، که همسر پیامبر در بهشت است. ۳-

خدیجه دختر خویلد همسر رسول خدا در دنیا و آخرت ۴- فاطمه دختر محمد (صلی الله علیه و آله و سلم)

هـ: خدیجه در آئینه معراج پیامبر

طبق پاره ای از نقل ها، معراج پیامبر از خانه خدیجه (علیها سلام) آغاز شد و باز گشت آن نیز در خانه خدیجه روی داد. روایت

شده: امام باقر (علیه السلام) فرمود: «جبرئیل مرکب براق را شبانه کنار درخانه خدیجه آورد و در آن خانه به محضر رسول خدا رسید، آن حضرت را از خانه بیرون آورد و بر مرکب براق سوار نموده واز مکه به سوی بیت المقدس سیر داد...»
مطابق پاره ای از شواهد وقراین، پیامبر هنگام مراجعت از معراج نیز در خانه خدیجه فرود آمد ۱۷.
سلام خدا بر خدیجه:

ابوسعید خدری می گوید: رسول خدا فرمود: وقتی که در شب معراج، جبرئیل مرا به سوی آسمانها برد و سیر داد، هنگام مراجعت به جبرئیل گفتم: «آیا حاجتی داری؟» جبرئیل گفت: «حاجت من این است که سلام خدا و سلام مرا به خدیجه برسانی» پیامبر (صلی الله علیه و آله) وقتی که به زمین رسید، سلام خدا و جبرئیل را به خدیجه ابلاغ کرد. خدیجه گفت «ان الله هو السلام، وفیه السلام، الیه السلام، وعلی جبرئیل السلام؛ همانا ذات پاک خدا سلام است، واز او است سلام، و سلام به سوی او باز گردد و بر جبرئیل سلام باد.» ۱۸
این مطلب بیانگر اوج مقام حضرت خدیجه در پیشگاه خدا است.

و: آوردن کفن از سوی خدا برای خدیجه

در کتاب «الخصائص الفاطمیه» نقل شده: طبق روایت مشهور هنگامی که حضرت خدیجه رحلت کرد، فرشتگان رحمت از جانب خداوند کفن مخصوصی برای خدیجه نزد رسول خدا آوردند و این علاوه بر اینکه مایه برکت برای خدیجه بود، مایه تسلی خاطر رسول خدا گردید. و به این عنوان تقدیر و تجلیل جالبی از طرف خداوند؟ حضرت خدیجه به عمل آمد. پیامبر اکرم پیکر مطهر حضرت خدیجه را با آن کفن پوشانید. سپس جنازه او را با همراهان به سوی قبرستان معلی بردند تا در کنار مادرش حضرت آمنه به خاک بسپارند. در آنجا قبری برای حضرت خدیجه آماده کردند، رسول خدا در میان آن قبر رفت و خوابید، سپس بیرون آمد و آن گوهر پاک را در آنجا به خاک سپرد. ۱۹.

پی نوشت

- ۱- علی اکبر، بابا زاده، سیمای زنان در قرآن، قم، انتشارات لوح محفوظ، چاپ دوم، ۱۳۷۸، ص ۲۳
- ۲- ر.ک، شیخ عباس، قمی، سفینه البحار، ج ۱، ص ۳۷۹
- ۳- ر.ک: محمد تقی، مجلسی: بحار الانوار، بیروت، مؤسسه الوفاء، ۱۴۰۴ هجری قمری، ج ۱۶، ص ۲۳
- ۴- ر.ک: عباس، قمی: سفینه البحار، ج ۱، ص ۳۷۹
- ۵- ر.ک: محمد تقی، مجلسی: همان، ص ۳۵۲، ج ۲۱ (استفاده از CD جامع الاحادیث)
- ۶- ر.ک: ذبیح الله، محلاتی: ریاحین الشریعه، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ج ۲، ص ۲۰۷، بی نا
- ۷- علی اکبر، بابا زاده: سیمای زنان در قرآن، ص ۲۷
- ۸- ر.ک: نهج البلاغه فیض الاسلام، ص ۸۱۱
- ۹- ر.ک: علی اکبر، بابا زاده، تحلیل سیده فاطمه زهرا، قم، انتشارات دانش و ادب، چاپ ششم، ۱۳۸۲، ص ۳۷
- ۱۰- ر.ک: محمد، محمدی اشتهاردی، ص ۱۷۱، همان
- ۱۱- سوره ضحی (۹۳)، آیه ۸
- ۱۲- علی اکبر، بابا زاده: سیمای زنان در قرآن، ص ۲۳
- ۱۳- ر.ک: محمد تقی، مجلسی: همان، ج ۱۶، ص ۸. (استفاده از CD جامع الاحادیث)

۱۴- محمد، محمدی اشتهاردی : ص ۱۸۹

۱۵- رک: عبدالحمید، معتزلی: شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید معتزلی، قم بی نا، ۱۴۰۴، هجری قمری، ج ۱۰، ص ۲۶۶

۱۶- رک: محمد تقی، مجلسی: همان، ج ۴۳، ص ۵۴، ۵۳، (استفاده از CD جامع الاحادیث)

۱۷- رک: محمد تقی مجلسی، همان، ج ۴۳، ص ۲۱۶، (استفاده از CD جامع الاحادیث)

۱۸- رک: محمد تقی مجلسی، همان ج ۱۶، ص ۷، (استفاده از CD جامع الاحادیث)

۱۹- محمد، محمدی اشتهاردی، ۲۶۴

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

آزاد کردن بنده دارد.»

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

